

บทที่ 5

สรุปผล การวิจัย วิเคราะห์ และข้อเสนอแนะ

โครงการผลิตลำไยคุณภาพนำร่องเพื่อการส่งออกเป็นโครงการที่ภาครัฐบาลมีนโยบายดำเนินการอย่างมากที่สหกรณ์แต่ละพื้นที่ที่มีความพร้อม ต้องการจะร่วมโครงการ โดยสหกรณ์ที่จะเข้าร่วมโครงการ ต้องคัดสรรกลุ่มเกษตรกรที่มีความพร้อมเช่น

1. สามารถรับรู้ต่อวิทยาการใหม่ ๆ ได้
2. มีสวนลำไยอย่างน้อย 20 ไร่ขึ้นไป
3. มีความพร้อมบริหารจัดการ
4. เป็นสมาชิกสหกรณ์
5. มีความพร้อม ผูกพันระหว่างสหกรณ์ เพื่อใช้เคมีภัณฑ์ในการดำเนินกิจกรรมโครงการ
6. มีความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการ

โครงการที่ทางสหกรณ์การเกษตร ได้ดำเนินการอยู่เป็นที่สนใจของสหกรณ์ใกล้เคียง เพราะถือว่าเป็นโครงการที่ ใช้ทุนในการลงทุนค่อนข้างสูงและด้วยปัจจัยที่ลงทุนมากได้เงินคืนพร้อมดอกเบี๋ยระยะเวลา 1 ปี ต้องยอมรับว่าทางสหกรณ์การเกษตรจอมทองร่วม นักวิชาการและกลุ่มสมาชิกเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการต้องมีความจริงใจในการทำงาน

หากมีฝ่ายใดไม่ให้ความสนใจจะทำให้โครงการเกิดปัญหา ไม่บรรลุผลตามที่กำหนดให้สหกรณ์การเกษตรจอมทองเป็นสหกรณ์ที่สามารถจัดการ ตามนโยบายได้ เพราะสหกรณ์การเกษตรจอมทองจัดตั้งมาเป็นระยะเวลา 20 กว่าปี เป็นองค์กรที่มีความมั่นคง สามารถให้ความเชื่อถือต่อภาครัฐบาล เอกชนและภาคประชาชน เพราะสหกรณ์เองมีเงินทุนหมุนเวียนจำนวนมากไม่ต่ำกว่า 50 ล้านบาท มีหลักการบริหารจัดการมีเจ้าหน้าที่เพียงพอต่อการบริหารงาน

และเมื่อโครงการนี้ดำเนินการทางสหกรณ์ ได้จัดสรรงบประมาณให้กลุ่มสมาชิกเกษตรกรเกษตรกร ผู้เข้าร่วมโครงการ ทั้ง 14 คน จำนวน 2,000,000 บาท เพื่อจัดนำไปใช้ในการบริหารจัดการทุกอย่างที่ใช้ในโครงการ ซึ่งในช่วงแรก มีปัญหาอยู่ในส่วนของสหกรณ์การเกษตรจอมทอง เพราะอุปกรณ์บางอย่างทางสหกรณ์ยังไม่พร้อม

ซึ่งปัจจุบันสหกรณ์ มีนโยบายที่ชัดเจนมากขึ้น ในการที่จะส่งเสริมกลุ่มสหกรณ์ที่สนใจ เข้าร่วมโครงการ โดยจะศึกษาความพร้อมอย่างละเอียด เพื่อไม่ให้เกิดปัญหา ซึ่งทำให้โครงการ ล้มเหลวอีกทั้งยังเป็น โครงการนาร่องเสนอสู่ภาครัฐบาล ในการผลิตลำไยคุณภาพ เพื่อแก้ปัญหา ลำไยล้นตลาด ผลผลิตตกต่ำ และการมาตรการกีดกันทางการค้ากับประเทศจีนหลังเข้าร่วมเขต การค้าเสรีและเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก โดยโครงการที่ผ่านมาเป็นที่พอใจต่อสหกรณ์ การเกษตรจอมทอง

เมื่อกลุ่มโครงการผลิตลำไยคุณภาพ ได้ดำเนินโครงการ ซึ่งในระยะแรกยังมีความไม่ ใจ ในวิทยาการใหม่อยู่หลายอย่าง ทางกลุ่ม ได้ส่งตัวแทนแต่ไปอบรมหลักสูตรที่นำมาใช้ในโครงการ ที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อนำมาถ่ายทอด ภายในกลุ่ม เป็นเทคนิคการใช้สารเคมี การจัดเตรียมด้าน การบริหารและการจัดการตลาดภายในกลุ่ม ได้จัดตั้ง คณะกรรมการภายในกลุ่มเพื่อให้เกิดความ สามัคคี ในกลุ่ม และทางสหกรณ์ได้ส่งตัวแทนกลุ่มสมาชิก ได้ศึกษาดูงานที่สหกรณ์จัดขึ้นได้ดำเนิน โครงการในด้านต่างๆแล้วประสบผลสำเร็จ เพื่อเป็นแนวทางในการทำงาน

ในปีงบประมาณ 2549 ของสหกรณ์การเกษตรจอมทองได้มีการผลักดันให้ภาครัฐบาล สนับสนุนงบประมาณเพื่อเข้ามาสนับสนุน กลุ่มเกษตรกรที่จะเข้าร่วมโครงการ 200 กว่ากลุ่ม เนื่องจากโครงการที่ทำมา 2 ปี ที่ผ่านมา ได้ผลตามวัตถุประสงค์ จนในที่สุดทางสหกรณ์ ได้สรุป ความคิดเห็นของกลุ่มสมาชิกสหกรณ์เกษตรจอมทอง จำนวน 2,000 คน รวมทั้งนักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้อง กับโครงการเพื่อขยายโครงการนี้ต่อไป

โดยการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ การวิจัยเอกสารและการสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาพฤติกรรม แนวความคิดและทัศนคติ ของประธานสหกรณ์เกษตรจอมทอง ผู้ดูแล โครงการและกลุ่มสมาชิกผู้เข้าร่วมโครงการผลิตลำไยคุณภาพ ได้นำมาวิเคราะห์ ตามวัตถุประสงค์ ของการวิจัยและสมมติฐานที่ได้วิเคราะห์เป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

5.1 ประเด็นการมีส่วนร่วมของสหกรณ์การเกษตรจอมทองในการผลิตลำไยคุณภาพ

1. ในส่วนบทบาทของสหกรณ์การเกษตรจอมทองที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการ ประสานงาน สรุปได้ว่าสหกรณ์การเกษตรจะต้องมีความพร้อมในด้านการบุคลากรที่ได้กำหนด ความรับผิดชอบโครงการร่วมกับนักวิชาการจะไม่ทำให้นักวิชาการลงพื้นที่ร่วมกับกลุ่มผู้ร่วม โครงการ โดยลำพังจะทำให้การประสานข้อมูลผิดพลาด ดำเนินการลงพื้นที่ไม่ได้ ทำให้เสียเวลา ดำเนินการเพิ่มมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการจำเป็นจะต้องไปติดต่อที่สหกรณ์อยู่ ตลอดเวลา ทำให้ข้อมูลไม่คลาดเคลื่อน

แต่ขณะเดียวกันทางกลุ่มที่ยังแสดงความจำเป็นที่ต่างออกไป เพราะคิดว่าทางสหกรณ์การเกษตรไม่ค่อยลงพื้นที่สม่ำเสมอทำให้ นักวิชาการนำระบบ การตลาดแนะนำสินค้ามากเกินไป ทำให้กลุ่มเกษตรกรเกิดความสับสนในการตัดสินใจ

2. หลักการบริหารจัดการ มีการเตรียมการที่ไม่พร้อมในข้อจำกัดในเรื่องระยะเวลาเป็นปัจจัยสำคัญต่อการผิดพลาดไม่ควรนำมาสู่ความสำเร็จได้และผิดพลาด โดยทางสหกรณ์ยังขาดการประสานงานระหว่าง นักวิชาการและกลุ่มเกษตรกรทำให้โครงการเกิดปัญหายุ่งยาก แต่เพราะการประสานงานภายในกลุ่มมีมาก จึงมีการส่งตัวแทนของกลุ่มไปประสานข้อมูลทางสหกรณ์อยู่ตลอดมาซึ่งถือเป็นข้อดีของการร่วมกลุ่มกัน นำมาซึ่งความสำเร็จของโครงการ บทบาทของสหกรณ์อำเภอจอมทอง ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมประสานงาน กลุ่มสมาชิกเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการผลิตลำไยคุณภาพ

สรุปได้ว่า บทบาทของสหกรณ์อำเภอจอมทอง ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมประสานงานกับกลุ่มสมาชิกเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการผลิตลำไยคุณภาพของกลุ่มเกษตรกรอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก แต่ต้องใช้เวลาในการทำเวลาและทางภาครัฐบาลจะต้องให้โอกาส โดยมีองค์กรที่รัฐบาลมอบหมายคอยกำกับดูแล คอยเป็นพี่เลี้ยงให้คำปรึกษาอย่างมีความจริงใจต่อปัญหาของโครงการอย่างจริงจังเพราะเกษตรกรยังมีความไม่พร้อมในหลายๆ ด้านยังต้องการโอกาสที่จะทำงานตามที่ตนเองถนัด โดยที่รัฐบาลเป็นฝ่ายให้อย่างเดียว ต้องยอมรับว่ากลุ่มเกษตรกรได้กล่าวว่าภาครัฐบาลให้การคอยดูแลอย่างจริงจัง เพื่อหวังว่าโครงการที่ทางสหกรณ์รับนโยบายไปปฏิบัติเพื่อให้เกษตรกรผลิตลำไยมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับแก่ต่างประเทศได้

โดยทั้งนี้ ซึ่งแนวคิดเรื่องโลกภิวัตน์ ซึ่งถ้านำมาปรับใช้อย่างอยู่รู้เท่าทันตรงกับหลักการดำเนินชีวิตหรืออาชีพ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญมากจะนำไปสู่การพัฒนาที่ดีขึ้นและยั่งยืนต่อไป

สรุปได้ว่า กลุ่มเกษตรกรมีความพร้อมต่อเทคนิค และแนวทางการจัดการใหม่ได้รับการถ่ายทอดจากสหกรณ์การเกษตรในโครงการผลิตลำไยคุณภาพเป็นโครงการที่ทุกฝ่ายให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีทั้งหลายฝ่ายทั้งภาครัฐบาล เอกชน ภาคประชาชนและภาครัฐวิสาหกิจ ได้ให้ความร่วมมือ ซึ่งทางกลุ่มผู้เห็นร่วมโครงการได้รับความช่วยเหลือในการพัฒนาโครงการ ไม่ว่าทุนในการอบรมอาชีพ เทคนิค วิทยาการที่เป็นประโยชน์ต่อโครงการเพื่อให้โครงการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ซึ่งตามแนวคิดของการมีส่วนร่วมกลุ่มเกษตรกรยังต้องการความช่วยเหลือจากทุกภาคที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเรื่องของทุนหรือเทคนิควิทยาการใหม่ ๆ ย่อมเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำพาโครงการไปสู่การพัฒนาระบบเกษตรที่ก้าวหน้าได้

5.2 ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาในเรื่อง “การมีส่วนร่วมของสหกรณ์การเกษตรอำเภอจอมทองในการผลิตลำไยคุณภาพ” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ลักษณะ คือ ข้อเสนอแนะเพื่อความต่อเนื่องของโครงการในส่วนของการบริหารจัดการให้พัฒนาไปสู่ความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป และข้อเสนอแนะเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการผลิตลำไยคุณภาพเพื่อให้เหมาะสมได้คุณภาพเหมาะสมกับการส่งออกและนำไปประยุกต์ใช้ให้กับสหกรณ์ในแต่ละแห่งเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่วงการเกษตรกรไทยต่อไป

5.2.1 ข้อเสนอแนะ สำหรับผู้บริหาร

จากการศึกษาวิจัยการผลิตลำไยคุณภาพของกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์การเกษตรอำเภอจอมทองนั้น ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นอุปสรรค ปัญหา ที่จะนำไปสู่ความเกี่ยวข้องของโครงการเนื่องจากความไม่พร้อมของสหกรณ์ในการศึกษาโครงการอย่างแน่นนอนในการทำงาน และการให้อำนาจกับนักวิชาการในการดำเนินงานมากเกินไป ซึ่งปัจจัยดังกล่าวควรเตรียมการอย่างรัดกุมวิเคราะห์ ปัญหาต่าง ๆ ประสานงานในหลาย ๆ ฝ่าย ที่เกี่ยวข้อง อย่างจริงจังและให้ความสำคัญของการเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการให้มากที่สุด เพื่อความมั่นคงคือโครงการดำเนินการอย่างมั่นคงต่อไป

5.2.2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ในปัจจุบันปัญหาเรื่องผลผลิตทางการเกษตรไม่ได้คุณภาพ ราคาตกต่ำซึ่งในเวลานี้ภาครัฐบาลได้ดำเนินนโยบายเขตการค้าเสรีกับต่างประเทศ ซึ่งประเทศไทยได้รับผลกระทบมากมายโดยเฉพาะผลผลิตทางการเกษตรที่ต่างชาติได้กีดกันทางด้านการค้าเพราะไม่มีคุณภาพส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจอยู่ในภาวะขาดดุลทางการค้ามาโดยตลอด

โดยเฉพาะภาคเกษตรกรได้รับความเสียหายเดือดร้อนโดยตรง ภาครัฐบาลจึงมีโครงการปรับปรุงระบบพัฒนาคุณภาพ ลำไยเพื่อการส่งออกและควรให้การการอบรม ส่งเสริมความรู้ เช่น ระบบการผลิต ระบบการจัดการ ระบบการตลาด เพื่อต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยตรงร่วมกับเกษตรกร ซึ่งหากสหกรณ์ใดมีศักยภาพเพียงพอ ย่อมสามารถนำนโยบายไปปฏิบัติกับกลุ่มสมาชิกสหกรณ์นั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาของผู้วิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าสหกรณ์การเกษตรจอมทองประสบปัญหาในเรื่องของการศึกษาโครงการการบริหารจัดการในระยะแรกๆ แต่เมื่อโครงการดำเนินการไป ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการได้มีส่วนผลักดันโครงการอย่างมีส่วนร่วมกับการทำงานด้วยความพยายาม อดทน จนทำให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งเอาไว้ จนทำให้โครงการนี้

เป็นโครงการนำร่องไปสู่โครงการที่นำไปใช้ในปีต่อไปได้สำเร็จ ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ผู้วิจัยเห็นว่า
โครงการนี้ ทางสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ควรศึกษาเป็นแบบอย่างเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา
ระบบการเกษตรของประเทศไทยต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved